

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)

Száma mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai befizetéssel: egy hónapra 80 k.

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztési órák:

délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 886.

Kiadóhivatali telefon: 883.

Esti Hírlap

Budapest, december 13.

Thun miniszterelnök az obstruáló osztrák-németek kibékítésén fáradozik.

A fővárosban ismét építkezési szerencsétlenség történt.

Thun titka.

Szégycenkezve nézzük a Wolff-cirkusz produkcióit. Míg nálunk a kormány és ellenzék állig fegyverkezik egymás ellen, hogy így unitis viribus dadalra segítsék a háttérben oláklódó sötét fantomot, a törvény nélküli állapotot, a Wolf-parlamentben titkos sugdosással megy szájrul-szájra:

— *Thunnak titka van!*

Hogy mi ez a titok, azt még kevesen tudják, de az már kiszivárgott, hogy a híres «feudális gróf» a parlamentárizmus megvédésén törte a fejét álmatlan éjszakákon s olyan tervet főzött ki, mely alkalmas lesz a pártgyűlölség lecsillapítására.

Aki már benne van a rosszban, szégyelli, ha jót tesz. Így vannak vele a bécsi urak is: kézzel-lábbal tiltakoznak az ellen, hogy a Grenadier-marsch dobolása helyett ezentul okos szóval akarnák egymást meggyőzni. Pedig, hogy ez a törekvés hatja most át az osztrák pártok jobbait s a Thun kormányt egyaránt, azt bécsi levelezőnk alább közölt értesülései erősítik meg.

Óh boldog bécsiek...! Nálatok még az abszolutizmus is törvényes: a 14. §. alkotmányotok része. A parlament utólagos jóváhagyásához alkotmányi törvény kifejezett parancsával kötött abszolutizmus különben is csak egy élő fegyver...

A mi abszolutizmusunk, az *ex lege* kormányzás kétélű tör. mely szur, vág mindenkit és mindent, a mi vele érintkezik. Törvény nem ismeri, sőt minden betűje tiltja — a parlamenti felelősség pedig vele szemben semmivé válik. És mégis, míg mi a gyűlölségtől elvakítva rohanunk az *ex lege* örvénye felé, a reakció lovagja, Thun gróf, azon töri a fejét, hogy miképp vehetné elejét az inparlamentáris kormányzásnak.

Mély szánakozással néztük a telen a bécsi parlament tehetetlenségét.

gét. Hogy ez a szánakozás most ellenünk ne forduljon, — használjuk fel sietve az időt! Keresse a kormány az erőszak helyett a kibontakozás útját, — a disszidensek előkelő csoportja menjen fél uton elébe. Ha így egyesült erővel igyekeznek az alkotmányt a kiköszörülhetetlen csorbától megóvni, az ellenzék nem fogja az alkotmány megvédését lehetetlenné tenni.

Az *ex lege*-nek nem szabad bekövetkeznie. El kell kerülni minden áron! A magyar parlamentnek a Wolff-cirkusz mögött, a magyar kormánynak Thunék mögött maradnia nem szabad.

Az osztrák parlamenti viszonyokban remélt kedvező fordulatról bécsi levelezőnk értesüléseit az alábbiakban adjuk:

Bécs, december 13.

A budapesti politikai események a közeli napokban annyira lekötötték az itteni politikai világ érdeklődését is, hogy a figyelem rövid időre elfordult az osztrák parlamenti helyzettel. A magyar képviselőház szombati üléséről érkezett hírek a várakozást a telőpontig csigázták fel, de most Bánffy báró bécsi utja után az izgalom csillapodott. Tegnap már újra a Reichsrath eseményei léptek előtérbe.

Hogy az osztrák parlamenti helyzet további fejleményei miképp fognak alakulni, azt most bajos lenne határozottsággal megjósolni. A prognosztikon felállítását nehezíti ama körülmény, hogy — mint az önök tudósítója értesül, — az osztrák kormány oly tervekkel foglalkozik, melyeknek czélja az, hogy az obstrukciós pártok harci tervet leszereltesse. A kormány terveibe beavatott forrásból értesül tudósítójuk arról, hogy Thun gróf miniszterelnök szilárd elhatározása a kiegyezési provizórium parlamenti elintézésének biztosítása.

Thun természetesen tájékoztatva van a felől, hogy a baloldali kiegyezést s a provizóriumot egyaránt meg akarja obstruálni. A kiegyezés útjába gördített akadályok elhárítására a Badeni-féle eszköz: az erőszak kínálkozik. Thun gróf azonban kijelentette, hogy *nem fog erőszakos eszközöket alkalmazni*. Ez kétségtelenné teszi, hogy a kormány olyan expedienst talál, mely a parlamenti helyzet válságos bonyodalmaiból kivethet. Hogy mi ez az expedienst az ez, idő szerint *Thun titka*. Itteni komoly politikai körökben azonban az a nézet uralkodik, hogy e titok mögött csak olyan természetű megoldási

mód rejtőzhetik, mely alkalmas az obstruáló pártok kielégítésére s másfelől a jobboldal szempontjából sem sérelmes. Mindenesetre sajátságos, hogy ily körülmények között demantálják a németek és a csehek közötti alkudozásokról elterjedt híreket.

Bármilyen lesz a helyzet további alakulása, az szinte bizonyosra vehető, hogy az obstrukció vad kitöréseiben az új év előtt semmiesetre sem lesz részünk. A képviselőház mai ülésén is folytatták a *szóga-törvény* feletti hozsura elnyújtott vitát. Az ellenzék e törvényjavaslat tárgyalásának befejezését karácsony előtt aligha fogja lehetővé tenni. Mivel pedig az obstrukció igazában a kiegyezési provizórium első olvasásakor törne ki, ilyenformán karácsony előtt nem kell viharoktól tartani.

A legközelebbi két hét folyamán tehát esend lesz Bécsben, óvatosságból azonban ilyen izgalmas időkben mindenesetre arra is kell utalnunk, hogy *meglepetések* mindig lehetségesek.

Ezekben adtuk bécsi levelezőnk információját. Itt még csak azt jegyezzük meg, hogy ha *Thun titka* esetleg olyan természetű, hogy a nemzetiségi gyűlölséget a mi gazdasági érdekünk rovására akarná elaltatni, ahhoz nekünk is lenne még szavunk.

Budapest, december 13.

+ Ploz államtitkár kitüntetése.
A király Ploz Sándor dr. igazságügyminiszteri államtitkárnak, kitűnő szolgálatai elismerésül a Lipót-rend középkeresztjét díjmentesen adományozta.

A válság.

A mai nap politikai eseményeinek előtérben a képviselőház elnök-válsága áll. Ellenzéki körökben némi megnyugvással fogadták Tisza István jelöltségének elejtését. Ha most sikerül olyan jelöltet találni, akinek egyéniségében az ellenzék a Házasabályok pártatlan kezelését tekintetében kellő garanciát lát, az elnökválasztás akadálytalanul mehet végbe. Ezzel a parlamenti válság legakutabb kérdése intéződnék el.

Bánffynak a királynál tegnapielőtti történet kihallgatásáról a *Magyar Hírlap* így ír:

Bánffy Dezső báró miniszterelnök tegnap teljes leplezettségében tárta fel a korona előtt a parlamenti helyzetet. Rámutatott arra, hogy az ellenzék jelenlegi harcmodora szinte kétségtelenné teszi, hogy az indemnti és a kiegyezési provizórium január 1-ig nem válhatik törvénynyé. Most azonban a helyzet nehézségeihez járul az a körülmény is, hogy a parlament elnök nélkül van s az el-

len a férfit ellen, akit a kormány minisztertanácsban szemelt ki erre a tisztségre, Tisza István gróf ellen, főképp legutóbbi parlamenti fellépése óta olyan harezias az ellenzék hangulata, hogy ő maga is aligha lesz hajlandó az ernökség elfogadására. *Bánffy báró azt is hangsúlyozta, hogy Tisza István gróf politikai egyéniségét nem szabad ilyen hátszében lejártni.* Ő ugyanis Tisza István grófot tartja annak a politikusnak, akit, ha a helyzet alakulása ezt a lépést szükségessé fogja tenni, a koronának új kormány alakítására ajánlhatná. Mert noha a kormány ezuttal még nem is tartja parancsoi szükségnek a lemondása benyújtását, — mégis, ha a további fejlemények folytán a válságból való kibontakozásnak e végső expedience oly módon volna lehetséges, hogy *ez nem tűnne fel a kissebbségi terrorizmus győzelmének* s így nem jelentené a parlamentárizmus veszedelmét: a kormány egy pillanatra sem fog késlekedni lemondása benyújtásával.

A király helyesléssel fogadta a miniszterelnök előterjesztését s ismételten hangsúlyozta a kormány iránti bizalmát; Tisza István grófról pedig a Felsőháznak ez a megjegyzése volt:

— *O das ist nicht der Mann, der sich so leicht abnimmt.* (Oh ez nem az a fajta ember, aki oly hamar lejárna magát.)

Az ellenzéki lapokkal szemben a kormánypárti lapok fölülkelőleg szépitgetik a *lex Tiszát*. Így pl. A P. H. így ír a Tisza féle javaslatról.

Ez a szörnyű «hazaárulás» nagyon világos és egészen tisztességes dolog. Eppen úgy, amint az Apponyi-féle «főirati javaslat» előterjesztésére is volt joga annak a 92 ellenzéki képviselőnek, aki azt aláírta (ámbar ahhoz lehetne szólani, hogy az ilyen soronkívüli panaszfőirat beleillik-e az alkotmány szellemébe), épen így joga van egy vagy több törvényjavaslatot a Ház elé terjeszteni akár 1, akár 10, akár 234 képviselőnek, akár tartozzanak azok egyazon párthoz, akár különböző pártokhoz.

A P. H. főntebbi állítása támogatására a házasabályok 151 §-át is idézi, amely azt mondja, hogy ha valamely indítvány törvényalkotását czélozza, akkor azt törvényjavaslatként szerkesztve kell benyújtani.

Azután így folytatja:

A képviselőház szabadalvú tagjai csak ugyanazzal a joggal élnek, ami minden egyes képviselőt megillet s amit olykor igénybe is vettek, mint pl. Irányi Dániel és Zichy Jenő gr. Alkotmányosság szempontjából tehát nem a javaslat előterjesztése, hanem az ellene szegzett gálási törekvés esik igen súlyos kifogás alá. Hogy ezt ugyszólván az egész szabadalvú párt terjeszti elő (mindenesetre a 25 kivált képviselő és a 40 horvát kivételével), ez a párt befűgye, amibe más pártoknak éppen oly kevéssé szabad beleszólamniok, mint a szabadalvú párt nem szólt bele Apponyi 92-es főirati javaslatába.

Ami pedig azt illeti, hogy a kormány is résztvesz az előterjesztésben, hát ez nem áll, mivel azt a miniszterek nem

== Naponkint 50 koronás értéket sorsolunk ki, szombatnokin 200 koronásat. Az összes egy hetilapszámok, akár megnyerték az 50 koronás értéket, akár nem, tovább játszanak a 200 koronára. ==

írták át, helyesléséhez pedig nekik is joguk van, mint a többség tagjainak.

Az ugoecsi főispán. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Csáky Aibin gróf fia, Csáky László gróf ugoecsi főispán a legutóbbi események következtében lemond főispáni állásáról. Erre a híresztelésre vonatkozólag ugoecsi levelezőnk azt írja, hogy a főispán e hónap 10-én elnökölt a közigazgatási bizottság ülésén, e hónap 19-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe.

Külföldi hang. Nem érdektelen dolog, hogy minő szemüvegen át nézi a külföldi sajtó a magyarországi valóságot. A „Kölnische Zeitung” a magyar viszonyokról szóló cikkében többek között a következőket írja Bánffy báróról és Liska Kálmán javaslatáról.

A magyar törvényhozás akarata Bánffy szembe állítja alárendelt pártkörével. Eljárása más mévelt államban is hallatlan volna, itt azonban végzetes. Miután a kormányt összes félig-meddig független és nem az államtól élő tagjai, kik eddig is csak azért maradtak benne, mert különféle okokból nem akartak ellenzékét alakítani — kileptek, körül-belül kétszáz, passzív nemzetiségi vidéken a kormány által kinevezett képviselő, kik ideiglenesen szabadságot hivatalnokok vagy olyanok, kiket megelbűtött a kormányhoz kényszerít Bánffy bárót felhatalmaztak arra, hogy Magyarország alkotmányát felfüggeszék, hogy az egész magyar nép egyhangú ellenzése dacára a kormányon tarthassa magát. Ez már most, míg a veszélyeztetett alkotmány külsőleg még érvényesül, azt jelenti más szóval, hogy Bánffy báró el van határozva, hogy hatalma eszközeinek segítségével, me vet neki a miniszternek, a nem magyar nemzetiségek politikai lemondása kezébe juttatja, a magyar népet összes alkotmányos jogaival együtt földhöz csapja. Ezel meg ennek az alkotmánynak életében, mely alkotmány hivatalos volt a kisebbségben lévő magyar fajnak az ország vezetését biztosítani, megjelöli a kormányzókat az utat, hogy mint lehet alkalmadtán ezzel az alkotmánnyal magyarság ellen uralkodni. Ha ezt szem előtt tartjuk, könnyen felfogható, hogy az egész kétségbeesett hazát a magyar képviselőházban Bánffy körül forog. Miután sokat emlegették Thun gróffal történt titkos megbeszélésben beiegyezett Magyarország az esetleg parlament nélküli abszolút Ausztriával való együtartásának tervéne és ezzel az összes magyar alaptörvényeket arcuál ütötte, most már a magyar uralom utolsó alapköveit, egyetlen biztosítékát is lerombolja. Az, hogy ő, valamint a Tiszák is csupán azért cselekszenek így, hogy kormány maradjassanak, illetőleg, hogy személyes befolyásukat megőrvídhessék fennmaradásuk, a tennélő körülmények között és az ellenzék ismeretes nyilatkozata után, hogy az obstrukció nem rendszer — hanem csupán személyválogatás czélú, — egyenes büntény. Ezek az urak nagyot vették népük jogai, szabadsága és jövője ellen.

A néppárt kiáltványa.

Az országgyűlési néppárt az ellenzéki pártok együttes tiltakozó szavazata kivül, külön kiáltványt is bocsátott ki, amelyben a többek közt így szól:

Magyarország néppárti választóitok.

Polgártársak!
Szen: nekünk: Isten, király, haza; hívei vagyunk, hívei leszünk. Nem hagyjuk hitlen, kormányt, alkotmányunkat veszni. Fegyverünk az igazság és a törvény; azad oltalmazzuk nemzetünk jogait, népünk szabadságát.

Halljátok! Királyunk elnapolta az országgyűlést, mi mindig fontos okokból szokott történni. Es valóban szomorú Magyarország állapota, melybe felelős kormányának hibájából, a szabadelvű párt vétkeiből és azon bűnös határozat által jutott, melyet Tisza Kálmán a kormánytörténetben törvényjavaslattal beterveztett, a Bánffy-kormány és a liberális párttervezet pedig elfogadtak.

Ez a törvényjavaslat merénylet a magyar alkotmány és a király jogai ellen. Magyar emberek így vakmerő támadást hazájuk alaptörvényei, a nemzet oseitől öröklött szabadsága, maga az állam és annak rendje, valamint a korona tekintélye ellen nem intéztek még sohasem.

Tisza Kálmán indítványára elhatározta a szabadelvűpárt, hogy a kormány a jövő évben törvény nélkül az adókat kivesse, behajtsa s az állami kiadásokat eszközölje; szintugy törvény nélkül Ausztriával a kiegyezést megosszabbitsa; mindezen főfontosságú ügyekre nevez saját belátása

szerint, szabadon rendelkezze-k. A párt pedig vele szolidaritást vállalt s tagjai aláírásával kötelezték magukat, hogy a későbbi fölmentést a miniszterium minden idevonatkozó intézkedésére meg fogják adni. Ezt megselekedni a Bánffy-kormány vállalkozott.

Az ezer éves magyar alkotmánynak ősrégi, az 1848-adiak által is megerősített törvénye azt tartja, hogy adókat kivetni az ország törvényesen egybegyűlt főrendjeinek és képviselőinek s a koronás királynak kizárólagos és együttes joga. Azt semminő párttervezet a királytól és az országgyűléstől el nem veheti, valamint, hogy ezt a jogot sem a király, sem az országgyűlés sem valamely kormányra, sem pedig valamely pártira át nem ruházta, nem is ruházhatja, miért is meg nem engedhető, hogy a szabadelvű párt értekezlete azt a maga részére lefoglalja.

Az Ausztriával való, általunk föltötte szükségesnek vélt és melegen óhajtott gazdasági kiegyezés is az 1867-iki kiegyezési törvény értelmében, szintén csak a király és az országgyűlés két Háza törvényhozási jogának van fentartva, s ezekben a kiegyezés körébe vágó ügyekben sem a kormányt, sem semmiféle pártot intézkedési jog nem illetet. Az alkotmány és Magyarország önállósága iránt való hűtlenséget követ el az, aki alaptörvényeink ezen igazságai ellen vét.

Hazánk 1848. évben a rendi alkotmány helyébe a parlamenti kormányformát hozta be. Ennek sarkalatos elve hogy a végrehajtó hatalmat a törvények értelmében független magyar miniszterium gyakorolja, melynek mind-egyik tagja mindennemű hivatalos eljárásért felelős. Felelős pedig a királynak és a képviselőháznak. A miniszterek tehát magukat a törvény kötelese követése alól fel nem oldhatják, sem pedig a szabadelvűpárt felhatalmazását nekik a törvények megszegésére nem adhat.

Ha tehát a szabadelvűpárt Tisza Kálmán javaslatára elhatározta, hogy ezen miniszteri felelősség alól a kormányt felmentse s a törvények megszegésére felhatalmazza, ezen cselekedeteivel nemcsak a parlamentarizmust tagadta meg; nemcsak a miniszteri felelősségről szóló törvényünkkel szembe fordított, hanem egyszerűen elforgatja az állami rendet, mely a törvények uralman nyugszik.

Polgártársak!
Ime, behízonnyult, amit pártunk, leleltékése óta hirdettük: hogy a szabadelvű párturalom a politikai erkölcsök és a tekintély teljes lerontására vezet.

Polgártársak!
Isten, király és haza nevében felhívunk benneteket, mindvájatokat, hogy sorakozva minden törvényes eszközzel segítsétek megmenteni országunkat, népünket, alkotmányunkat! Nagy veszedelm fenyegeti a trónt valamint a magyar nemzet jövőjét. Ha feladjuk a jogot, elvesztjük a szabadságot. De ha féltés bátorsággal védjük a törvényt, Isten segítségével győzünk is!

A néppárt képviselői meglették és meg is fogják tenni kötelességüket. Evezekhez es programjukhoz ragaszkodva, a népet, mely őket megbizta el nem árulják. Va asztok, legyetek bizalommal képviselőitekhez! A királyhoz fölirtunk, a néphez fordulunk, mert a királynak hű alattvalói s a népek hű képviselői vagyunk.

A néhez küldelomben, melynek előbe megvünk, polgárok, kövessetek! Isten gondviselése virraszon cdes hazánkon!

Budapest, 1898. deczember hó 11-én, az országgyűlési néppárt párttervezetéből. Molnár János s. k. pártelnök. Buzáth Ferenc s. k. pártjegyző.

A karácsonyi háziipar kiállítás megnyitása.

(Az Esti Hírlap tud. száma 614)

Ma délelőt nyitottak meg hivatalosan a Kereskedelmi Múzeum kerepesi-úti helyiségeiben a **karácsonyi háziipari kiállítást és bazárt.** Csendben, minden lármás külsőség mellőzésével történt ez az aktus, melynek fontosságát csak akkor tudjuk a maga valójában méltatni, ha szinte belefáradunk a speciális magyar háziipar temérék termékének szemlélésébe. Valóságos kincs van felhalmozva a kerepesi-úti palota első emeletén: minden, ami szepet és gyakorlatiasat a magyar köznép, a magy primitív szerszámával, a kezeivel és az izlésével teremteni tud.

A szinte szétörhetetlen játékszerektől a tulpános szobaberendezésekig és a szegedi, színes papucsokig, minden kiállított tárgy, érvényre jut a magyar izles, a típus, me-

lyet a Múzeum ügybuzgó igazgatósága mindjobban megkedveltet a külfölddel. Aki tanulmányozni akarja az eredeti magyar háziipart és aki házi berendezését akarja tartós és csinos czikkkel gyarapítani, ne mulassza el ezt a kiállítást megtekinteni.

A kiállítást **Dániel Ernő** báró kereskedelemügyi miniszter nyitotta meg. A miniszter fogata 10 órakor állott meg kerepesi út 22. számú háza előtt, melynek első emeletén a Kereskedelmi Múzeum háziipar bazára van elhelyezve. Vele jött **Szterényi József**, miniszteri osztálytanácsos.

A megnyitáson megjelentek: **Ghyczy Béla** altábornagy, **Micsék** Béla kereskedelmi titkár, **Falk Zsigmond** lovag, **Gelléri Mór** és **Kovács Gyula** dr. kir. tanácsosok, a nagyiparosok közül: **Schunda** V. József, **Hüttel** Tivadár, **Thék** Endre továbbá **Auer** Róbert, **Fürst** Jakab stb.

A **Micsék** kereskedelemügyi miniszteri segédtitár vezetése alatt megjelent miniszteri hivatalnokok s a meghívott személyek bent a Múzeumban fogadták a minisztert, akit **Rath** Károly, a Kereskedelmi Múzeum igazgatója üdvözölt rövid beszédben.

Azt mondta **Rath**, hogy a házi ipar kiállítás fontos célját biztosítottnak látja, midőn maga a miniszter részesei abban a kitüntetésben, hogy megnyitja. Az itt kiállított tárgyak nem versenyezhetnek a gyári ipar termékeivel, de szín, tartósság és gyakorlatiasság dolgában nem hagynak kívánni valót hátra és méltán tarthatnak igényt arra, hogy a nagyközönség érdeklődjék irántuk és vásároljon. **Harmáncz-nyolcz vármegye** köznépeinek házi iparai két itt díesertes versenyre, **százszáz min-kanap** eredménye vár megérdemelt jutalmazásra. S ha a jutalom el nem marad, az azoknak érdeme, akik a kiállítás ügyét önzetlenül felkarolják.

Dániel miniszter válaszában kijelenti, hogy örömmel, szívesen jött el a kiállítás megnyitására, mely iránt mindig érdeklődéssel viseltetett. Nincs rendkívüli értéke, nincs valami nagy műbce a kiállított czikkeknek, de teljes mértékben provokálja az érdeklődést azon körülmény, hogy a föld egyszerű népének, sőt a legszegényebb népnek produktumai ezek. E czikkok originaus ipari termékek, hűen bemutatják a magyar típust, amely hogy megmaradjon, fejlődjen és semmit ne veszítsen erejétől, egyik főfeladata a kiállítás rendezésének. Szívből óhajtja, hogy e czélt, melyet a kiállítás buzgó rendezői maguk elő tűztek, minél hamarabb elérjék, hogy ugy a termékek, mint a vásárló közönség körében minél nagyobb arányokat öltönn a magyar háziipar érdekében megindított mozgalom.

A beszéd elhangzása után a miniszter **Rath** igazgató kalauzolására mellett végigjárta a kiállítást. Nagy érdeklődéssel szemlélte a szinte megszámlálhatatlan mennyiségű czikket, melyeknek értéke summa summárum vagy **nyolczvanezer forintot tesz ki.** Különösen a szőnyegek s a himzések, a varrottások nyerték meg a tetszést. Három negyed órai ott időzés után a miniszter a jelen voltak eljenzése között eltávozott.

Érdekes, hogy a magyar háziipar termékei közül a himzett munkák, a varrottások nyerték meg leginkább a külföldi vásárló közönség tetszését. E czikkeknek legjobb piaccza **London**, ahol néhány magyar urhölgy házában rendezett zsurokon mutatták be e kiválóan tartós és csinos kézi munkákat az angol közönségnek. A minap is rendeztek egy ilyen zsurt, melyen **negyszáz forint értékű** himzés és varrottas kelt el. Ez az eredmény elsősorban a kiállítás rendezői, a Múzeum igazgatóságát díeseri, mely a kontinensnek csaknem minden nagyobb városában, Párisban, Berlinben, Koppenhágában, Krisztiniában, Rómában, Szent Pétervárott és Konstantinápolyban munkálkodik ügyrökségei, megbízottai révén a magyar háziipar termékeinek megismertetésén és terjesztésén.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

Eszterházy vallani akarr.

Páris, deczember 13. (Az Esti Hírlap távirata.) **Eszterházy** őrnagy levelet írt a semmitőszék elnökének, **Mazeau**nak, amelyben kijelenti, hogy **hajlandó tanuvallomást tenni a Dreyfus-ügyben**, már csak azért is, hogy az ellene emelt vádakát megerősítse. Nagy megtiszteltetésnek fogja tekinteni, ha megengedik neki, hogy az igazság kiderítéséhez hozzájáruljon. Nem-

csak a maga, de gyermekei érdekében is kötelessége ezt megselekedni, nehogy ők, mint egy hazaáruló gyermekei bélyegeztessenek meg. **Henry** becsületét is meg kell óvnia, mert nem osztozhatik vele oly büntetben, amelyet egyikük sem követett el.

Páris, deczember 13. (Az Esti Hírlap távirata.) A «Matin» tudni véli, hogy ha a katonai hatóságok nem tesznek lépéseket **Picquart** ideiglenes szabadságra helyezésére, **Labori** haladéktalanul kérvényt fog benyújtani a semmitőszék nyolczadik tanácsához **Picquart** szabadságra helyezés iránt. Hír szerint már tegnap benyújtottak ilyen értelmű kérvényt a semmitőszékhez. A **Journal** jelenti, hogy a semmitőszék tagjai tegnap arról tanácskoztak, hogyan kezeljék a **titkos iratcsomót.**

Kréta.

Kána, deczember 12. (Az Esti Hírlap távirata.) A nagyhatalmak tengernagyai elhatározták, hogy proklamációt intéznek a krétaiakhoz, amelyen oltalmukat biztosítják a török lobogónak és tudásra adják a lakosságnak, hogy **György** görög herceget a szultán szu erénítésének elismerése mellett három évre főbiztossá nevezték ki. **György herceget megérkezését a legközelebbi napokra várják.**

Spanyolország és Amerika.

Madrid, deczember 13. (Az Esti Hírlap távirata.) Határozottan jelentik, hogy **Sagasta** miniszterelnök a kamrára a békeszerződés jóváhagyása előtt fel fogja osztlatni. A «Correo» azt hiszi, hogy **Sagasta** nem igen fog szelni a békeszerződés benyújtásával, mert meg lehet, hogy az **amerikai szenátus a békeszerződést** amelyet a szenátorok egy része ellenez, el fogja vetni.

Washington, deczember 12. (Az Esti Hírlap távirata.) **Hoar** és **Haie** szenátorok bemutatták a szenátusban **Massachusetts és Maine** államok polgárainak azt a határozatát, amelyben tiltakoznak az Egyesült-Államok szuverenitásának a **Filippi-szigetekre** való kiterjesztése ellen és általában az ellen, hogy az Egyesült-Államok idegen területet foglaljanak el azok lakosságának beleegyezése nélkül.

Horvát tartománygyűlés.

Zágráb, deczember 13. (Az Esti Hírlap távirata.) A költségvetési bizottság tegnap megkezdte az 1899-iki költségvetési előirányzat tárgyalását. Rövid általános vita után megkezdtek a részletes vitát, amelyben a III. fejezet 10. címéig jutottak. Ma folytatják a tárgyalást.

Az antiszemiták Algirban.

Algir, deczember 12. (Az Esti Hírlap távirata.) Az antiszemiták tüntetve keresztülvonultak a város főbb utcáin és tetleg bántalmazták a zsidókat. Az üzleteket bezárták. A polgármester, aki állásáról lemondott, a városháza erkélyéről beszédet intézett a tömeghez, amelyben nyugalomra intette a lakósságot.

Algir, deczember 12. (Az Esti Hírlap távirata.) **Max Regis** algiri polgármester lemondott állásáról és felszólította a polgárságot, hogy nyugodtan viselkedjék. A katonaságot kizsárgálták.

ESTI HIREK.

Építés emberverrel.

(Az Esti Hírlap tulajdonosától.)

Ma délelőtt fél tíz óra tájban *Andrássy Géza* grófnak az Egyetem-tér 6. szám alatt épülő palotáján nagy szerencsétlenség történt.

Egy igen súlyos vasgerendát kellett *Masura* Jánosnak, *Szokol* Istvánnak, *Antalics* Péter, *Stipula* Alajos munkásoknak a vállukon a negyedik emeletre felvinni. A vasgerenda oly nehéz volt, hogy a négy munkás fölemelni is csak nehezen tudta. De a vállukra erős szakolták és megindultak a négy emeletes utra. Emeletről-emeletre cseleltek, botlottak, míg végre fölértek a negyedik emeletre. Itt bizonyosan annyira erőt vett rajtuk a fáradság, hogy a súly elbírásához szükséges erővel nem rendelkeztek már és az egyik munkás válláról csuszni kezdett a vasgerenda.

Az ellentétes oldalon lévő munkásokat ez a hirtelen csuszás leverte a keskeny korlátokon keresztül és egymunkás lezuhant a szédítő magasságból a földszintre. A gerenda, súlyának engedve keresztül tört a IV. emelet állványainak talapzatát, melyen keresztül zuhant le a másik három munkás. Rögtön telefonáltak a mentőkért, akik két kocsival jöttek ki a szerencsétlenség színhelyére.

Csakhamar megjelentek a szerencsétlenség helyén a rendőrség kiküldöttjei *Lechner* vizsgáló bíró és *Pichler* *Kovácsy* Imre kerületi mérnök, akik azután együttesen tartották meg a helyszíni szemlét.

Legsúlyosabban *Masura* sérült meg, aki a földszintre zuhant. Összetört tagokkal került a Rókus-kórházba, ahol most a halállal vívódik. *Szokolnak* a fejét zúzták be a leemelő gerendák, *Antalics* is a fején szenvedett sérüléseket, *Stipula* az arcán sérült meg súlyosan.

A rendőrség szigorú vizsgálatot indított meg annak kiderítésére, hogy a súlyos szerencsétlenséget kivel terhelte a felelősség. Az épületet *Jablonsky* és *Vass* műépítésszek tervei szerint *Kronfus* és *Sturm* építómesterek építik, míg a munkát *Lehocsky* és *Meixner* főpallér vezeti.

Városi ügyek.

— **A hátralékok. Rendület.** Halmos polgármester rendeletet hozott ki, amely a főváros összes ügyosztályainak és szakhivatalainak szól, elrendelve, hogy a számonkérő-szék hivatalát ezen túl teljes pontossággal teljesítse: úgy a folyó évi, mint a korábbi évekből fennmaradt hátralékokról új hátraléki kimutatások készítenők, összehasonlítva a segédhivatalok, kiadóhivatalok és levéltárak könyveivel. Ezen új, illetve átvizsgált kimutatások április 15-dikéig készítenők el.

— **A Rudasfürdő források.** A budai hídépítés alkalmával fölfakadt források ügyében a mellette levő fürdőre vonatkozólag a főváros felterjesztést tett szeptember 2-án a földmivelésügyi miniszterhez. A földmivelésügyi miniszter áttette az iratokat a kereskedelmi miniszterhez, ki e tárgyban november hónap 24-én egy értekezletet tartott. Az értekezleten részvett szakférnsak úgy vélekedtek, hogy a feltört forrás elzárásával a Rudasfürdő megcsökkent vize okvetlen fokozatosan visszatér. A miniszter ezt az értekezletet azért hitta össze, hogy műszaki közvegekkel megbeszélje, méképp történt-e a forrás betömése, ez az értekezlet azonban véleményt adott a főváros azon aggodalmára is, hogy a Rudas- és

Rudasfürdőnek a forrás felszakadása fölöttén megfogott vize miképp pótlandó. Az értekezlet ebben a következő végeredményre jutott. Tekintettel arra, hogy a forrás feltörése folytán, a Rudasfürdőnél előálló vízhiány megfelelő pótlásáról az alapgödörből való visszaszivattyúzás útján van gondoskodva, abban az esetben ha a Rác-fürdő vize is apadna annyira, hogy a vízszükségletét beülsé fedezni nem lehetne, szintén az alapgödör forrásvizéből pótolnák a hiányt. A fürdő üzeme tekintetében a miniszter nyugodt, s azt mondja, hogy további intézkedés szüksége fenn nem forog. A miniszter arról is értesítette a fővárost, hogy a források környékén a robbantásokat eltilotta.

Rendőri hírek.

— **Megégett gyermek.** Ismét egy eset, mikor vétkes gondatlanságnak áldozata az ártatlan gyermek. A kőbányai várnál, a Ganz waggonyár-telep egyik házában lakik *Litványi* Ferencz munkás családjával, ma mikor a munka ideje eljött, anya, apa émentek a gyárba dolgozni, az otthon maradt gyermekleány gondjaira bízva az ösikeket. A leánykának kűnn akadt a konyha körül dolga és a szobában játszó gyermekek kedvük szerint cselekedhettek. És mivel a tűz színes játéka igen tetszett nekik, hát egymásután piszkálták ki a kályha szájából az égő fadarabokat. Amint így, hogy jobban gyönyörködéssek az öt éves *Litványi* János, leguggolt a lobogó fahasáb mellé, az belekajott a szegény kis gyermek ruhájába, egy pillanat alatt befutotta egész testét és életveszélyes sebeket ejtett rajta. A mentők nagy gyorsan megjelentek, de azért a kisgyermek életben maradásához nincs remény.

Ugyancsak ma reggel 9 óra tájban *Ruman* Lujza munkásleány a Károly-körút 20. számú alatt levő nyomdában, az égő lámpát feldöntötte, annak lángja kicsapott, meggyújtotta a leány haját és arcán, karjain súlyos égési sebeket ejtett. A mentők lakására szállították.

— **Tetten ért betörő.** Bene László 352 számú rendőr ma hajnalban a Murányi-utca 18. sz. a. levő *Lichtenstein* Jakab-féle borkereskedés redőnyeit vizsgálva, azokat nyitva találta. Benézett az üzletbe, ahol egy alakot pillantott meg, aki ép gyertyát akart gyújtani. Előszólította s bekísérte a főkapitányságra, ahol megmozdása alkalmával számos betörő eszközt talált nála. Az illető jómárad *Spitzer* Gábor 40 éves, nőtlen csavargó, aki különböző lopások és betörésekért már 9 évet ült. Ez év januárjában szabadult ki Lipótvárból s azóta felváltva Bécsben és Budapesten tartózkodott, bár a fővárosból ki van tiltva. A rendőrség fogva tartotta.

— **Szurkálás.** *Baronay* Floris muzikus cigány az éjjel az újpesti virág-utcában összevezet *Varady* Alajos nevű társával. A szóváltásnak az lett a vége, hogy *Varady* késével alaposan összeszurkálta *Baronay*-t, aztán elmentek. A sebesültet a gróf *Károlyi*-féle kórházba vitték, a késelőt a rendőrség nyomon követte.

Törvény előtt.

— **A dinamit merénylők.** Réseletes tudósítást adtunk harmadfél hónappal ezelőtt arról a törvényszéki tárgyalásról, melyek főhőse *Muzsik* József beton munkás volt, aki két társával *Hartmann* Lajos és *Kovács* Jánossal azt az örületet s bomlott agyu emberre valló tervet eszelte ki, hogy a Magitkörtön, a merre a király ember emlékezet óta nem jár, felgögya robbantani az uralkodó kocsiját. Az operettbe való esetet nagy komolyan betárgyalták a törvényszék s *Muzsik* József három évi, *Hartmann* Lajos s *Kovács* Gyulát pedig két-két évi fegyházra ítélte. A vizsgálati fogság pedig egy-egy hónapot tartott. A vizsgálati fogság pedig egy-egy hónapot tartott.

ellen egy a három vadított, mint a kir. ügyész felebbezett. Ma tárgyalta ezt az ügyet a kir. ítélőtábla, mely *Sárkány* ítélőtáblai elnök vezetése alatt *Bury* Lajos bíró előadása alapján az elsőfoku bíróság ítéletét indokainál fogva helybenhagyta és csak annyiban változtatta meg, hogy a vizsgálati fogságból nem négy-négy, hanem három-három hónapot számított be.

— **Hamis vad.** *Mészáros* Lajosné 1896. évi márczius elején 62 frtot vett kölcsön *Kaiser* Ignác névtől, akinek 11 darab zálogjegyet adott át fedezet gyanánt, azzal a kijelentéssel, hogy ha egy hónap leforgása alatt adósságát vissza nem fizeti a hitelező kárpótolja magát a zálogjegyekkel melyekre mintegy 300 frt értékű bevágott ékszerekről szóltak. Néhány hónappal később az adós visszakövetelte a zálogjegyeket s leakarta fizetni tartozását, de akkor már a hitelező hallani sem akart azok kiadásáról, miért is *Mészáros* Lajosné sikkasztás miatt jelentette fel *Kaisernét*, a bíróság mindhárom foruma azonban a panaszt visszautasította. Most azonban *Kaiserné* kerekedett felül s hamis vad miatt panaszolta be *Mészáros* Lajosné-t, akit ma a törvényszék 15 frt pénzbüntetésre ítél.

— **A kőműves sztrájk alatt.** A múlt nyáron kitört kőműves sztrájk erőszakoskodó hőseit, mint megirtuk, tegnap vonta felelősségre a budapesti törvényszék. A sztrájkolók e oportosan jártak be a várost s mindenütt felszólították a dolgozó kollégákat, hogy hagyják abba a munkát, különben baj lesz. Ahol rájuk sem hederítettek, ott egész és fél téglákkal rögtön megkezdették a bombázást, míg végre a rendőrség közibük ütött s a főkomposokat elfogta. A törvényszék magánosok elleni erőszak vétsége miatt *Hnati* Jánost és nyolcz társát nyolcznapos napi fogházra ítélte, a vádat elutasította azonban a kiállított husz napi vizsgálati fogságból bőven kitélt. A többi tíz vadottat, akik a végtárgyalásról elmaradtak, országsszerre fogják körözni.

— **Az uszások véme.** Ugocsamegyében hivatalból üldözik az uszarat. *Szabó* Bertalan beregszászi vizsgálóbíró most Nagy-Szöllőre érkezett. Eddig az uszások kétszázalékos aldozatát halgatta ki, az uszásoknál házkutatásokat tartott és halomszámra kobozta el az uszárkodásra válló váltókat és kötelezőket.

Külföldiek.

— **Kubik afférjei.** A *Kubik* — *Werner* és *Kubik* — *Kenedi* affér még mindig nem jutott dűlőre. A váiasztott bíróság, mely a fölött van hivatalba dönteni, hogy *Werner* tudatosan sértette-e meg *Kubikot*, ma delben ült össze. A *Werner*-ügyet a választott bíróság ítélete alapján békésen intézték el. *Kenedi*vel párba j lesz.

— **Uj kir. közjegyzőségek.** Az igazságügyminiszter a dévai kir. közjegyzőség területéből *Vajda-Hunyadon* *Maros-Ilyén* új kir. közjegyzőséget létesített.

— **Biró Lajos leveleiből.** A Term. Közl. decemberi füzeté ismét közöl egy érdekessé levelet, melyet *Biró* Lajos Uj-Guineát járó tudós hazánkba Simbangból *Mihály* Lajoshoz intézett. A fáradhatatlan kutató arról tesz jelentést, hogy annyi uj-guineai kigyót, gyikot, békát küld a jeles herpetológusnak, hogy csak győzze spiritusszal és üveggel. Említi, hogy a singaporei múzeum könyvtárában Uj-Guinea faunájára vonatkozó olyan jegyzeteket csinált, melyek kis monografiakkal is felérnek, még az ábrákat is lemásolta. Majd megtetszik látni. — írja buskomoran — mikor a *hagyatékomban* haza kerülök. A most küldött emléksők közt egy szép kinőtt *gyámról* tesz említést, melyről a *jabinc*-ok azt beszélik, hogy a kókuszfa koronáján él és a dióban nagy kárt tesz. Ezért is, meg a jó husiért üldözik. A sok esőzéstől hegy esu-zamlások voltak a levélírás idejében (július 27.), egy kis *Kái* falu áldozatú esett és a lakosok közül két ember veszett oda. Az uj-guineai babona szerint éppen az egyik áldozat volt oka

mindennek: Egy óriáskigyót talált dögölve és mert megenni nem volt jó, elásta a földbe. A föld alatt lakik pedig a nagy *balum-kigyó* ez megharagudott, s megrázta a földet; még jó szerencse, hogy az az ember nem maga ölte meg a kigyót, különben még nagyobb baj lett volna.

— **A kereskedelmi minisztérium díjnokai.** A mai hivatalos lap közli a kereskedelmi minisztériumban és az ennek alárendelt hatóságok, illetve hivatalokban alkalmazott díjnokok szolgálati szabályzatára vonatkozó miniszteri rendeletét.

— **A bácskai németek dísznótora** *ételsora.* Messze földön híresek a bácskai németek dísznótora, melyek éppen most vannak napirenden. Hogy mi-csoda nagy lakomák ezek, fogalmat al-kolhatunk róla, a következők ételsorokból, melyet a *Házlatás*-ból, a magyar gazdaszonyok ismert közlőnyéből veszünk át:

Rizskasálevés safrányozva és fahéjjal meghintve.

Főtt disznóhús (gerincz — Rückmezel.)

Tejfeles torma. Paradicsom mártás.

Különböle friss kolbász és hurka.

Zeller és káposzta saláta.

Töltött savanyú káposzta.

Sült disznóhús.

Fánk.

Befőtt gyümölcs.

Bor. Fekete kávé.

Azt hisszük, hogy ehhez az ebédhez sok fekete kávé és még több bor kíván-tatik meg.

— **Rejtélyes eltűnés.** E hónap elején híre ment, hogy *Szegfi* Nándor a szegedi lezáoló hivatalhoz beosztott vasuti ellenőr hirtelen eltűnt. Akkoriban minden jel arra mutatott, hogy *Szegfi* a Tiszába ölte magát és ebből a föltevésből kiindulva csakis holttestének keresésére irányultak az intézkedések. Ugy látszik azonban, hogy a szegediek alaposan tévedtek. A lezáoló hivatal egyik főtisztviselője ugyanis a napokban Bécsben járván egy vendéglőben találkozott *Szegfi*vel, megismerte, meg is akarta szőitani, de *Szegfi* Nándor való-szerűleg nem ohajtotta a találkozást és hamarosan eltávozott. A szegedi rendőrség ezek alapján megkereste bécsi kollégáit, hogy kutassa ki, csakugyan él-e Bécsben tartozkodik-e az eltűnt.

— **A Szent István társulat** Királyi Pál-utcai régi helyiségéből Szent királyi-utcai palotájába költözött.

— **Vasuti gyorsárusszállítás a karácsonyi ünnepek alkalmából.** A M. Á. V. budapest-jobbparti üzletvezető-ségétől a következő felszólítást kaptuk:

Tekintettel a karácsonyi ünnepek alkalmából várható nyomérvi gyorsáru forgalomra, figyelmeztetjük a t. közönség, hogy *Budapestre* rendelt gyorsáru szállítványokat, különösen a gyors romlásnak alávetett élelmi szereket már f. hó 15-től kezdve adja fel, nehogy az ünnepek előtti utolsó napokon vasuti szállítás céljából feladásra kerülő tömeges gyorsáru továbbítása, — értesítése, illetve házhozzállítása zavartokra és késedelmekre szolgáltatson okot. Kívánatos még, hogy különösen a Budapestre szállítandó gyorsárucsomagok ne csak jellel és számmal láttassanak el, hanem *azokra* a *címzett* neve is olvashatóan *rend*alkalmazassék. A szállítványok akadálytalan kézbesítése céljából figyelmeztetjük a t. közönség arra is, hogy *vasuti* szállításra *feladott* csomagokba *sem* levelet, *sem* *sem* *minemű* *írásbeli* *közlöny* *elhelyezni* *nem* szabad és amennyiben ilyen a pénzügyi részről a csomagokban találtak, *nemcsak* a *szállítvány* *kezelésére* *szenved* *késedelmel*, *hanem* *még* *jövedéki* *közhadgás* *címén* *bírságot* *is* *le* *kell* *fizetni*.

— **Az Esti Hírlap nyerői.** Az *Esti Hírlap* sorsolásának három nyerője jelentkezett kiadóhivatalunkban.

Bors Mihályné

(I. Budapest Hársfa-utca 18.)
a december 6-iki keddi **CI—996** számú lappal

Palásthy Vilmos

iparos (I. Budapest futó-utca 26.)
a december 7-iki szerdai **OK—59** számú lappal

Hauer Ferencz

(I. Budapest, Zsigmond-utca 70.)
a december 5-iki hétfői **BG—294** számú lappal 50 korona értékű nyere-ményt nyertek, kiknek kiadóhivatalunk a nyerevényeket tüstént ki is szolgáltat-ta, miről bárki a nyerő által aláírt es kiadóhivatalunkban megtekinthető nyug-tából meggyőződhetik.

Ratibor báró, a gögös arisztokrata. Az elmúlt heten — nyja a «Veszprémi Ellenőr» — egy magistermetű, feltűnően barna és elegáns fiatal ur szállt fel a Budapest felé induló gyorsvonatra a kis-czelli állomáson. Legott igazi grandezzaival helyezkedett el egy első osztályú kupéban s úgy a kalauzzal, mint jobb utazóval igen közlékeny módon szóba állt, nem hallgatván el, hogy ő Ratibor báró, a német császár közeli rokona és a Sághegy tetején szándékozik egy gyönyörű palotát emelni, mivel ő arisztokrata, aki csak a magasban érzi jól magát. Már eleve meghívta a kalauzt egy kis barátságos murira a majdan felépítendő főúri kastélyba — s azután a pápai állomáson betoppant egy budapesti delektiv s a báró urat legott letartóztatla, kiből Czuczora kőbányai brácsást derítette ki, több rendbeli lopásoknak régóta nyomozott tettesét. — A gögös arisztokrata megmotozásakor birtokában találta a következő értékek és ingóságok: 1 üveg finom illatszer, 3 drb. ezüst kávéskanál, 1 ezüstkupakos tájképpipa, s Watterbury zsebóra, 1 drb. 20 koronás arany, 73 frt 19 kr. készpénz, egy Zalup Adolf névre kiállított hatóságilagolyvány és 3 csomag papirosba gyöngyölt bagó!

A munkabíró Mommsen. Berlinből írják, hogy Mommsen Tivadar, a kitűnő történetíró, aki szerdán töltötte be a 81. életévét egy új nagy munkát fejezett be a római büntetőjogról, mely legközelebb már meg is fog jelenni, de a íradhatatlan tudós ezzel nem éri be: most fog a római történelem című monumentális munkája negyedik kötetének megírásához. Az első három kötet a Kr. e. 46-ig terjedő időről szól és 1854-55-ben jelent meg, az 1885-ben írott ötödik kötet pedig a későbbi császársággal foglalkozik, míg az első római császárságot felölő negyedik kötet eddig még hiányzik.

A «Hódoló díszfelvonulás». Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9-től este 1/2 óráig. Bolepó díj 50 kr., gyermekdíj 30 kr.

színházak.

Mai színházi műsorok.

Nemzeti színház: A makrancos hölgy Shakspere vigjátka 3 felvonásban. Főszereplők Szilágyi, Abonyi, Gyenes, Dezso, Gabányi, Zilahy, Faludi, Látvány, Csillag, Vizvári M. Kezdeté 7 órakor. Operaház: A zsidó nő, Halóvy operája 5 felvonásban. Főszereplők Ney, Kerész, Varday, Mihályi, Bitterbauer, Dióssy. Kezdeté 7 órakor. Nemzeti színház: Az edes Bókor József népszimfonia 3 felvonásban. Főszereplők Blaha L., Blaha S., Szabó, Vidor, Tollai, Solymosi, Lubinszky, Ujláry. Kezdeté 7 órakor. Fővárosi színház: A végrehajtó, Syvano és Artus bohazata 3 felvonásban. Főszereplők Hegedűs, Niko L., Tapoczai, Kazalicsky, Molnár, Szerémi, Gyöngyi. Kezdeté 7 órakor. Magyar Színház: B. A. L. E. K. Horvá operettje 3 felvonásban. Főszereplők Boros, Szilágyi, Bösschegyi, Odry, Ledofszky, Vlád, Bilkei, Semlo. Kezdeté 7 1/2 órakor.

* Pálmay Ilka, hír szerint, január első felében hosszabb vendégszereplést kezd meg a Magyar Színházban. Első feljéteül Heuberger »Az operabálc« című operettjét választotta, melynek egy pompás szerepét fényes sikerrel kreálta Bécsben.

* Az orsz. m. kir. zeneakadémia első operai estélyét szerdán este fél 8 órakor tartja.

* Debreczeni színház. Koulí József »Talmi hercegnő« című kedves zenéjű operettje vasárnap került bemutatásra a debreczeni színházban és ott is szép sikert aratott. Az előadásban Kaposi Józsa, Serfőzi Zseni, Lócsarekéné, Kubos, Szentes, Seiklai és Mezei jeleskedtek.

Sport.

§ Hírek a turfórl, President... Fehér Andor nagytratórt, de be nem vált háromévesét beugratták. — Álmos a jövő évben is szerepelni fog a turfón. Első debütje a Przewit-handicapben lesz, melyre már most gondosan praeparálják. — Debütante már a ménesben van, legközelebb Matchboxhoz vezetik. — Lady Anne, a monarkia legvénebb steplerje, a jövő évben is trainingben marad. — 568.020 font sterling volt az összeremény Angliában a lejólyt év sikversenyében.

§ Egy házaspár földkörüli útja kerékpáron. Mr és Mrs Darwin M'What a napokban térnek vissza földkörüli útjáról Chicagóba. Körülbelül 50,000 kerékpár...

ros akarja a bátor házaspárt megérkezése napján ünnepélyesen fogadni. A házaspár elutazása óta több mint három év telt el. 1895. április 10-én hagyták el Chicagót s 52 nap múlva San Franciskóban voltak. Onnet Japánba hajóztak s aztán végigbicikliztek Japánt, Kinát, Birmát, Indiát, Perzsiát, Oroszországot, Magyarországot és Ausztriát, Németországot, Franciaországot és Angliát. Így tehát — nem számítva bele a tengeri utat — 30,000 angol mérföldnyi utat tettek meg. Az ut költségei 11,000 dollárra rúgnak.

Az Esti Hirlap sorsjátéka.

A magyar ujaágolvasás megduvelletésére és szélesebb körökben való terjesztésére az Esti Hirlap közönsége, tehát az egykrajzós hirlap minden uvoje számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgyat sorsjátékot rendezünk.

Egy krajzárért az Esti Hirlap minden uvoje játszik és pedig nem csupán az aznapi számokra való sorsoláson, hanem a heti sorsoláson is. A rendes napi sorsjáték nyereményének értéke 50 korona. A heti nyereménynek pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétfőtől szombatig kibocsátott lapszámok játszanak, 200 korona.

Gondunk volt arra, hogy valóban pénzértékű, mindenképpen becses és — szükség esetén — azonnal pénzre tehető nyereménytárgyakat adjunk. Így választottuk a rendes napi ötven koronás nyeremény-kr. a következőket: Szép nagy olajfestmény arany keretben vagy Mői aranyóra, arany láncz-al.

A kétázás koronás nyereménytárgyak: Kitűnő gyártmányu bicikli vagy Kettős fedelű férfi arany-óra, aranyláncz-al.

Azok számára, kiknek a nyeremény tárgyak nem felelnek meg, a nyertes lap-példány bemutatása után utalványt állítunk ki, melynek alapján az alantabb megnevezett ismert jónévi fővárosi üzégánél 50 illetőleg 200 korona értékű tárgyakat kaphatnak.

Sternberg Armin és testvére-nél (Kerepesi-ut 36. sz.) hangszereket. Lukács M. Mártonnál (Váci-utca 4. sz.) ékszereket.

Grossmann S.-nél (Bécsi-utca 15. sz. férfi-ruhákat. Berényi és Frankl-nál (Kossuth La-jos-u. 21. sz.) nőruhákat. Szimon Istvánnál (Váci-körut 12.) fűszereket.

A hétfői

lappéldányainkra való sorsolás ma kedden délelőtt ment végbe Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek Andrássy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában. Az 50 koronás nyereményre való sorsolásban résztvettek a december 12-iki hétfői e napi kelettel kibocsátott összes lappéldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal. Nyerőnek kihuzatott a napi 50 koronás nyereményre a december 12-iki hétfői

* AB-732 *

mint azt a Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző által feivett tanúsítvány hivatalosan igazolja.

AZ ESTI HIRLAP

KÖZGAZDASÁG

Magyar bõrparosok országos egyesülete. A magyar bõrgyárosok ily ezimen új egyesületet alakítanak a bõr- ipar fejlesztése érdekében. Az egyesület az országos iparegyesület bõrpari szakosztályával párhuzamosan fog működni, de azért teljesen független marad tőle. A szövetségbe csak bõrgyárosokat és timárokat vesznek föl.

A Tiszavölgyi társulat december 18-dikán d. e. 10 órakor a megyeház nagytermében közgyűlést tart.

Borjüvárási tudósítás 1898. december 12-án a budapesti márházastéri vásári pénztár részvény-társaságtól, Felhajtás: Belföldi 66 borjú 261 drb, leölt borjú 95 drb. Bányán 616 20 drb, leölt bányán — drb. Árjegyzékek: Belföldi 416 borjú 82—40 krig, I. r. 41—46, kivételesen — krig; leölt 40—47 krig, kilonként. Bányán 616 7—8%, trrig, leölt — krig; páronként.

Jelentések a tőzsdéről.

A gabonaüzlet Budapesten lanya külföldi jelentések valamint a parisan idójárás enyhe folytán az irányzat enyegült. Elkelt 5.000 q. buza 10 kiral olcsóbb árákon.

Table with 4 columns: Location, Quantity, Price, and Unit. Rows include Tiszavidéki, Pestvidéki, and Pakai.

Egyéb gabonaneműkben a forgalom szűnietét, névleg olcsóbb árák szerepelnek. A határidőpiacon a lanyhaság dominált az árák letőredetek.

Table with 2 columns: Commodity and Price. Rows include Kötötték, Buza márcziusra, Rozs márcziusra, Tengeri májusra, Zab márcziusra.

A budapesti értéktőzsde. Az előtőzsde alacsonyabb külföldi jegyzésekre lanyhán kezdődött de bécsi megnyitásra némileg javult, a forgalom mérsékelt maradt.

Az előtőzsden előfordult kötések: osztrák hitelrészv. 356,80—357,90 magyar hitelrészv. 387,50—388,50 osztr.-magy. államvasut részv. 362—363,75—, déli vasut-részvény 63.—, leszámítoló-bank részvény 258,50—, rimamurányi vasműrészv. 280,75—282,25 közuti vaspálya-részvény 369,50—, városi villamos vasut-részvény 219,50—, frton

Zárhatkor maradt: osztrák hitelrészvény 357,70, magyar hitelrészvény 388,25, osztr.-magy államvasut részv. 363,25 déli vasut-részvény 63.—, leszámítoló-bank részvény 258,50 jelzálog hitelbank részvény —, rimamurányi vasmű-részv. 282,—, közuti vaspálya részvény 369,50, városi villamos vasut-részvény 219,50 forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. Enyhe esős idójárásra nagyon lanyha.

Table with 2 columns: Commodity and Price. Rows include Buza tavaszra, Rozs tavaszra, Tengeri máj-jun-ra, Zab tavaszra.

Az értéktőzsde Bécsben. A porosz király által tartott beszédre az irányzat lanyha volt, a zárlat fedezések javult.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 357,60, magyar hitelrészvény 388,—, magyar aranyjárdék 120,13, magyar koronajárdék 97,70 angol bank 156,—, osztrák-magyar államvasut részvény 363,— forinton.

Piaczi árák.

A központi vásárcsarnokban ma élénk forgalom volt. A kicsinybeni elárusítások a következőleg alakultak: Hus: I. rendű levehsus 72—76. II. rendű levehsus 64—68 III. rendű levehsus 56—60 vesepecsenye egészben 70—75 krajzár, rostélyos 75—80, fehérpecsenye 72—80, tisztított vesepecsenye 160—180. Marhanyelv nyersen 60—72, páczolva 90—100, füstölve 100—110 kr., Birkahús eleje 44—48, hátulja 56—60 kr. kilója. Borjúhús czombja 100—120, eleje 68—72, pörköltnek 64—66. Disznóhús czombja, lapoczkája 56—60, szűzpecsenye 80—, karaj 76—80, füstölt sonka 80—100, prágai sódar 110—120 kr., olvasztani való szalonna 56— kr, zsír 60— kr, háj 58—60 kr. kilonként.

Baronfi: Rántani való csirke 80—100 kr. sütni való 120—180 kr., leves-tyúk 150—170 krajzár, sovány kacsa 160—180 kr., kővér kacsa 250—300 krajzár, kővér liba 750—800 kr., sovány liba 300—360, pulyka 450—500 kr. hizalt kappan 220—240 kr., sovány 180—190 kr. páronként.

Halak: Első ponty 70—130 harcsa 80—100 csuka 70—120 süllő 100—150 kr., czompe 50—60 kr. Jepsit halak: ponty 35—50, kecsge 100—150, apró hal 15—25, vágott harcsa 60—80 kr. Langost 500—600 krajzár kilója. Rák — kr. darabja. Tengeri halak: Engelhardt Soles 210—260 kr. Rouget 260 kr. Magró 200 kr. Sardella 140—160 kr. Orade 120 kr. Hummar, Langoust 250—300 kr. kilója.

Vadak: (Aranyossi A. vadász czég központi vásárcsarnok jelentése) Özgerincz 650—650, özczomb 300—350 fogoly 80—90, vadkacsa 70—80 kr., vadliba —, nyul 100—125, fácán 160—180 kr. drb. kény. Szarvasgerincz 200—, czombja 100— kr., pörköltnek való 25—35 kr. kilója. Vadliba 120—140 kr. Császármadár 140 kr. Erdei szalonna — kr. Vad-disznó czombja 90—100 kr. Gyöngytyúk 80 kr. darabja.

Zöld eg: burgonya 3 1/2—4 kr kilója hagyma 10—16 kr drbja. Vöröshagyma 5 kr. Foghagyma 20—24 kr. kilója. Kalarabé

S drb 10 kr., zeller 5—7 drb, 10 kr. fejcs salata 5 drb, 10. Kelkaposzta 8 drb, 10 kr. Zöldbab — kr., kilója, tök — kr., saláta uborka — kr. drbja. Karfiol 10—15 drbja, Paradicsom — kr. kilója. Káposzta drbja 5 kr., 100 drb zöld paprika — kr.

Különjétek: Tejszin 30— kr. tejes tej 10 kr. literje. Teavaj 110—120, főzni való 90—100 kr Turó 24—30 kr kilója. Tejföl literje 34— kr. Teutojás 26 drb 100 kr főző tojás 30—32 drb 00 krajzár. Savanyított káposzta kilója 10—12 kr. Savanyított uborka — drb. — kr.

Kenyermé: Monori vásárcsarnoki kenyér fehér 14 kr., barna 12— kr. Soroksári kenyér: fehér 14 kr., barna 12 kr. Házikenyér: fehér 18 kr., barna 13 kr. Pék kenyér (burgonyas) fehér 14 kr., barna 12 kr. kilonként.

Felelős szerkesztő: Gáspár Artur.

Ragyogó karácsonyfadísz Kertész Tódorná

Olcsó valódi arany ezüst-nemű bevásárlási forrás.

14 karátos arany jeggyűrűk 4 forinttól feljebb; pontosan szabályozott zseborák 5 forinttól. 14 karátos aranyórák 15 forinttól valamint 13 próbás új ezüst tárgyak 6 krajzárjával grammjait szállít

Lukács M. Márton

ékszer- és órák üzég 110 Budapest, IV., Váci-u. 4. a zsidóbar-utczával szemközti. Vidékre árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagy kedvezmény!

Ingyen-album karácsonyi ajándékul. A Magyar Hirlap adja előfizetőinek. Aki előzet a Magyar Hirlapra megkapja a lapot is, az albumot is. A Magyar Hirlap karácsonyi albuma remekmű. Ezek a rodimi esemény számba megy. Minden évben új meglepetések gyűjteménye. Az ideit is gyönyörű képek díszítik. Szépprodalmi része a legértékesebb. De nemcsak szép, hanem hasznos is. Naptárt is kap az olvasó. Mindent teljesen ingyen nyertik a Magyar Hirlap előfizetői. Aki nem előfizető, az csak 1 frt 50 kr-ért kaphatja meg az albumot a naptárral. A Magyar Hirlap előfizetői ára. egy hónapra 1 frt 20 kr. évszámra 3 frt 50 kr. A Magyar Hirlap kiadóhivatala Homódi-utca 4.

Fontos önvédelemre. Bulldogg-Nemesis 6 lövető revolver csak

Bortáska szíjjal és töltényvel 5 frt. Választóggyverek nagy választékban.

Földessy L. puskaműves Bpest, Muzeum-körut 3. Vidéki szétküldés utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. Képos árjegyzék ingyen és bérmentve. 188

Biztos fizetéssel felvétetnek

férfiak, asszonyok és leányok utcai foglalkozásra. Jelentkezni lehet délelőtt 9—11-ig, délután 5—6-ig. V. ker. Honvéd-utca 4. szám a kiadóhivatalban.